บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบายการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ในวัยรุ่นหญิง จังหวัดนครพนม” วิธีวิจัยแบบบผสม (Mixed method) ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และวิธีเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ทั้งนี้มีวิธีการดำเนินวิจัยดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

จังหวัดนครพนมตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย มีระยะทางห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 740 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 5,512.7 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ3,445,414.32 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3 ของพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะเป็นแนวยาวตามฝั่งแม่น้ำโขงประมาณ 153 กิโลเมตร ทิศเหนือติดอำเภอเซกาและอำเภอบึงโขงหลง จังหวัดบึงกาฬ ทิศตะวันออกติดแขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีแม่น้ำโขงเป็นแนวกั้นพรมแดน ทิศใต้ติดอำเภอดงหลวงและอำเภอหว้านใหญ่ จังหวัดมุกดาหาร ทิศตะวันตก ติดอำเภอกุสุมาลย์ อำเภออากาศอำนวย และอำเภอโพนนาแก้ว จังหวัดสกลนคร ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม มีที่ราบสูงและภูเขาอยู่บ้าง มีแม่น้ำโขงไหลผ่านจึงนับว่าเป็นจังหวัดที่มีแหล่งน้ำที่สมบูรณ์ ลักษณะภูมิอากาศมีฝนตกชุกในฤดูฝน

จังหวัดนครพนมแบ่งการปกครองออกเป็น 12 อำเภอ 99 ตำบล 1,128 หมู่บ้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด 81 องค์การบริหารส่วนตำบล 1 เทศบาลเมือง และ 21 เทศบาล ประกอบด้วยกลุ่มชน 8 เผ่า ได้แก่ ไทยลาว เผ่าผู้ไท เผ่าไทยญ้อ (ญ้อ) เผ่าไทยโส้หรือไทยกะโซ่ เผ่าไทยกะเลิง ไทยข่า เผ่าไทแสก และไทกวน รวมไปถึงชาวไทยเชื้อสายจีนและเวียดนาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

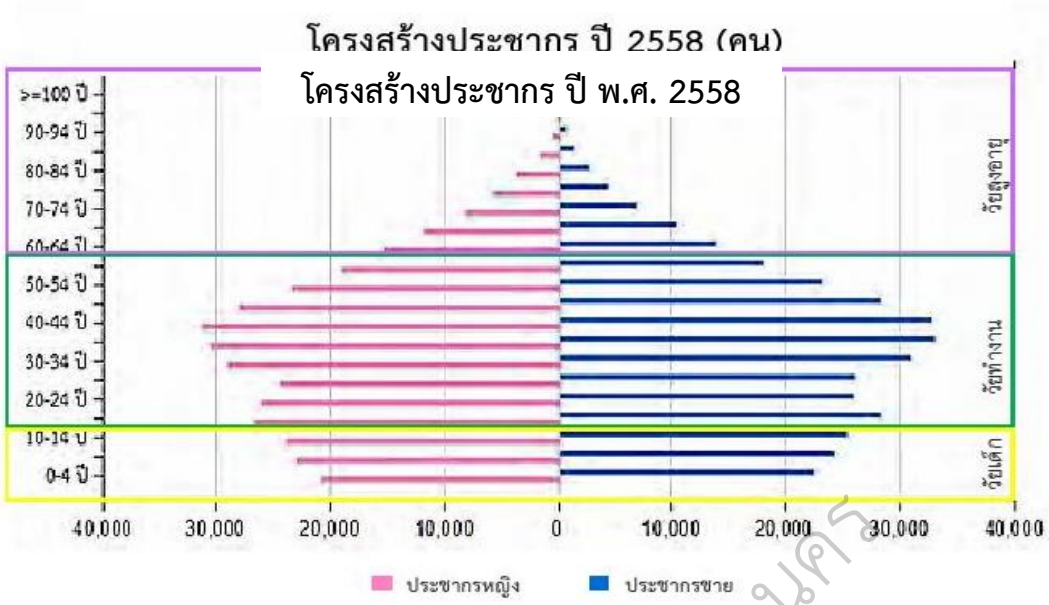

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างประชากร ปี พ.ศ. 2558

ประชากรในจังหวัดนครพนม จำนวนทั้งสิ้น 715,399 คน แยกเป็นเพศชาย 357,003 คน เพศหญิง 358,396 คน มีจำนวนครัวเรือน 213,497 ครัวเรือน ประชากรเด็ก 179,497 คน เยาวชน 84,419 คน วัยแรงงาน 377,796 คน ผู้สูงอายุ 89,545 คน ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 95 รองลงมา คือ ศาสนาคริสต์ และอื่น ๆ มีรายได้เฉลี่ย 64,492 บาท ต่อคนต่อปี มีรายจ่ายโดยเฉลี่ย 36,765 บาท ต่อคนต่อปี ระดับการศึกษาสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ 1) ประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 50.44 2) มัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 16.25 และ 3) มัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 12.97 ประชากรประกอบอาชีพสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ 1) เกษตรกรรม–ทำนา คิดเป็นร้อยละ 48.73 2) กำลังศึกษา คิดเป็นร้อยละ 22.09 และ 3) รับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 13.38 (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม, 2559) มีโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข 13 แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล 151 แห่ง ผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาพยาบาลมีทั้งประชาชนภายในจังหวัดนครพนมและจังหวัดใกล้เคียง รวมถึงประชาชนจาก สปป.ลาว จาก 3 เมืองใหญ่ คือ เวียงจันทน์ สะหวันนะเขต และแขวงคำม่วน และจากเวียดนาม มีสถานที่ท่องเที่ยว 15 แห่ง สถานศึกษาทั้งสิ้น 570 แห่ง การศึกษาตามอัธยาศัยครอบคลุมทุกอำเภอ มีนักเรียนนักศึกษาทั้งสิ้น 138,337 คน และมีสถาบันระดับอุดม ศึกษา 6 แห่ง (ที่ทำการปกครองจังหวัดนครพนม, 2559)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

วัยรุ่นหญิงอายุระหว่าง 10-19 ปี ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดนครพนม ที่ได้จากการสำรวจของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และจากการคำนวณอายุ ณ ถึงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2561 จำนวนทั้งหมด 44,999 คน ตามที่แสดงในตาราง 1 ในจำนวนนี้จากข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 ประมาณการจำนวนวัยรุ่นหญิงที่ผ่านการตั้งครรภ์ ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2561 จำนวน 817 คน และ 760 คน ในปี พ.ศ. 2559 และ ปี พ.ศ. 2560 ตามลำดับ จำแนกเป็นรายอำเภอ ตามที่แสดงในตาราง 2

ตาราง 1 จำนวนวัยรุ่นหญิงอายุระหว่าง 10-19 ปี จำแนกตามรายอำเภอ

อำเภอ	จำนวนวัยรุ่นหญิง อายุระหว่าง 10-19 ปี	สัดส่วนร้อยละ
1. เมืองนครพนม	9,003	20
2. ธาตุพนม	4,617	10
3. นาแก	4,430	10
4. ศรีสงคราม	4,549	10
5. ปลาปาก	3,669	8
6. โพนสวรรค์	3,859	9
7. ท่าอุเทน	3,836	9
8. นาหว้า	3,451	8
9. เรณูนคร	2,766	6
10. บ้านแพง	2,204	5
11. นาทม	1,554	3
12. วังยาง	1,061	2
รวม	44,999	100

ที่มา: ข้อมูลกลางปีจากทะเบียนราษฎร์ ปี พ.ศ. 2560 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครพนม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 2 จำนวนวัยรุ่นหญิงอายุระหว่าง 10-19 ปี ที่ผ่านการตั้งครรภ์ ระหว่าง ปี พ.ศ. 2559 และ ปี พ.ศ. 2560 จำแนกตามรายอำเภอ

อำเภอ	จำนวนหญิงตั้งครรภ์		
	ปี พ.ศ. 2559	ปี พ.ศ. 2560	รวม (ร้อยละ)
1. เมืองนครพนม	172	149	321 (20)
2. ศรีสงคราม	83	98	181 (12)
3. ท่าอุเทน	82	83	165 (10)
4. โพนสวรรค์	80	59	139 (9)
5. ปลาปาก	76	62	138 (9)
6. ธาตุพนม	67	53	120 (8)
7. นาหว้า	63	54	117 (7)
8. นาแก	60	56	116 (7)
9. เรณูนคร	46	57	103 (7)
10. บ้านแพง	40	44	84 (5)
11. นาทม	30	32	62 (4)
12. วังยาง	18	14	32 (2)
รวม	817	760	1,577 (100)

ที่มา: ข้อมูลงานอนามัยแม่และเด็ก ปี พ.ศ. 2560 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครพนม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3.1.1 ขนาดศึกษา

1) วัตถุประสงค์ ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นหญิงที่เคยมีเพศสัมพันธ์ เนื่องจากวัตถุประสงค์ข้อนี้เป็น Test-negative case control study design เพื่อให้เกิดลักษณะที่คล้ายกันมากที่สุดของ case และ control ปัจจัยร่วมกัน คือ การเคยมีเพศสัมพันธ์ ปัจจัยที่แตกต่างกัน คือ ตั้งครรภ์และไม่ได้ตั้งครรภ์ รายงานจากจังหวัดนครพนม พบว่า ร้อยละ 20 วัยรุ่นเคยมีเพศสัมพันธ์ สัดส่วนการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น คือ ร้อยละ 2.2 และมีรายงานว่าหญิงที่ตั้งครรภ์ ร้อยละ 33 เป็นการตั้งครรภ์ที่ไม่ได้ตั้งใจ จากการคำนวณในวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ต้องการอาสาสมัครกลุ่มหญิงที่ตั้งครรภ์ 394 คน ดังนั้น เพื่อให้ได้หญิงที่เคยมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรภ์แบบไม่ได้ตั้งใจ ขนาดศึกษาเท่ากับ 1,193 คน (394*100/33) คำนวณการไม่อยู่ในพื้นที่และการปฏิเสธเข้าร่วมการวิจัยเพิ่มอีก 15% ได้ขนาดศึกษา ทั้งหมด 1,432 คน

ส่วนวัยรุ่นหญิงที่มีเพศสัมพันธ์และไม่ตั้งครรภ์ได้ 1,970 คน (394*100/20) คำนวณการไม่อยู่ในพื้นที่และการปฏิเสธเข้าร่วมการวิจัยเพิ่มอีก 15% ได้ขนาดศึกษาทั้งหมด 2,266 คน ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ได้ กลุ่มละ 1,432 คน และไม่ตั้งครรภ์ 2,266 คน รวมจำนวนอาสาสมัครทั้งหมด 3,698 คน

2) วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความรู้ ทัศนคติ และการป้องกันการตั้งครรภ์ระหว่างวัยรุ่นหญิงที่ตั้งครรภ์และไม่ได้ตั้งครรภ์ ผู้วิจัยใช้สูตรคำนวณของ Fleiss Method (48) ในการคำนวณขนาด พิจารณาจากการทบทวนข้อมูลความรู้ ทัศนคติและการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของประเทศไทย โดยใช้ค่าเฉลี่ยความรู้ ทัศนคติ และการป้องกันการตั้งครรภ์ในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ (Case) และกลุ่มไม่ได้ตั้งครรภ์ (Control) ตามที่แสดงในตาราง 3 ในการศึกษานี้ ผู้วิจัยกำหนดให้การทดสอบมีความคลาดเคลื่อนชนิดที่ 1 แบบ one-sided เท่ากับร้อยละ 5 และ power ร้อยละ 80 คำนวณขนาดตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม STATA version 12 คำนวณขนาดศึกษาได้จำนวนหญิงที่ไม่ได้ตั้งครรภ์และตั้งครรภ์ กลุ่มละ 394 คน รวม 788 คน คำนวณการไม่อยู่ในพื้นที่และปฏิเสธเข้าร่วมการวิจัยเพิ่มอีก 20 % ได้จำนวนหญิงที่ไม่ได้ตั้งครรภ์และตั้งครรภ์ กลุ่มละ 473 คน ขนาดศึกษาจำนวนรวมทั้งหมด 946 คน

$$n_1 = \frac{\left(Z_{\alpha/2}\sqrt{(r+1)\bar{p}\bar{q}} + Z_{1-\beta}\sqrt{rp_1q_1 + p_2q_2}\right)^2}{r(p_1 - p_2)^2}$$

$$n_2 = rn_1$$

โดยกำหนดให้ n_1 = จำนวนวัยรุ่นหญิงที่ตั้งครรภ์ (case), n_2 = จำนวนวัยรุ่นหญิงที่ไม่ได้ตั้งครรภ์ (control), $\bar{p}$ = สัดส่วนของวัยรุ่นหญิงที่ตั้งครรภ์, $\bar{q}$ = 1- $\bar{p}$, p_1 = จำนวนค่าคะแนนเฉลี่ยของความรู้ ทัศนคติ และการป้องกันการตั้งครรภ์ของหญิงตั้งครรภ์ q_1 = 1-p_1, p_2 = จำนวนค่าคะแนนเฉลี่ยของความรู้ ทัศนคติ และการป้องกันการตั้งครรภ์ของหญิงที่ไม่ได้ตั้งครรภ์, q_2 = 1-p_2

ตาราง 3 คำนวณขนาดศึกษา case-control analysis (เปรียบเทียบสัดส่วนค่าคะแนนสองกลุ่ม)

ข้อมูลพิจารณา	สัดส่วนในหญิงที่ไม่ได้ตั้งครรภ์	สัดส่วนในหญิงที่ตั้งครรภ์	ขนาดศึกษาต่อกลุ่ม	ขนาดศึกษารวมทั้งหมด
ความรู้ต่อการป้องกันการตั้งครรภ์	0.51	0.24	46	92
ทัศนคติต่อการป้องกันการตั้งครรภ์	0.62	0.53	394	788
การป้องกันการตั้งครรภ์	0.86	0.73	134	268

3) วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบายการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นหญิง เกี่ยวกับประสบการณ์ การเผชิญและการจัดการกับการตั้งครรภ์ การเก็บข้อมูลนี้ใช้แนวคิดการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยจะเชิญวัยรุ่นหญิงที่ผ่านการตั้งครรภ์ จาก 3 อำเภอ โดยการสุ่มแบบง่ายตามขนาดของอำเภอ ได้แก่ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ขนาดละ 1 แห่ง เข้าร่วมการสนทนาแบบกลุ่ม (Focus group discussion: FGD) กลุ่มละ 8 คน รวมจำนวน 24 คน หากในการวิเคราะห์พบว่า ข้อมูลยังไม่อิ่มตัว ผู้วิจัยจะเชิญอาสาสมัครเพิ่มไปเรื่อยๆ จนได้จำนวนครบและเพื่อหาข้อเท็จจริงในเชิงลึกเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวที่อาสาสมัครยังไม่กล้าเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลในกลุ่มที่ได้เข้าร่วมสนทนา ผู้วิจัยจะเชิญอาสาสมัครวัยรุ่นหญิงในกลุ่มเดียวกันนี้ที่มีความสนใจและประสงค์จะให้ข้อมูลเพิ่มเติม นอกจากนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) แบบเผชิญหน้าหรือสนทนาตัวต่อตัว และข้อมูลเชิงปริมาณจากการตอบแบบสอบถาม จัดเวทีนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการวิจัยแก่ผู้มีส่วนร่วมและภาคีเครือข่ายของจังหวัดนครพนม เพื่อสะท้อนประเด็นปัญหา ความต้องการของวัยรุ่นหญิงตั้งครรภ์ พร้อมทั้งร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อจะได้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการป้องกันการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ในวัยรุ่นหญิง จังหวัดนครพนม

3.1.2 เกณฑ์การคัดอาสาสมัครเข้าร่วมในการวิจัย มีเกณฑ์ดังนี้

1. ผู้หญิงที่มีอายุระหว่าง 10–19 ปี ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561
2. อาศัยอยู่ในจังหวัดนครพนม ในช่วงปี พ.ศ. 2559-2560
3. สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอ คือ สามารถมองเห็น ฟังและเข้าใจคำถามต่างๆ และตอบคำถามได้อย่างเหมาะสม
4. สมัครใจเข้าร่วมในการวิจัยนี้

3.1.3 เกณฑ์การคัดอาสาสมัครออกจากการวิจัย มีเกณฑ์ดังนี้

1. ย้ายที่อยู่/อาศัยอยู่นอกพื้นที่จังหวัดนครพนม เกิน 1 เดือน ในช่วงระหว่างการขอความยินยอมและเชิญอาสาสมัครให้เข้าร่วมการวิจัย ในเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือน มีนาคม พ.ศ. 2561

2. การเจ็บป่วยเฉียบพลันใดๆ หรือมีเหตุจำเป็นที่ทำให้เกิดปัญหาหรือความยุ่งยากในการเข้าร่วมการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์

3.1.4 วิธีการเลือกอาสาสมัคร

ข้อมูลประชากรหญิงที่มีอายุระหว่าง 10–19 ปี ทั้ง 12 อำเภอ ในจังหวัดนครพนมที่เคยตั้งครรภ์และไม่ได้ตั้งครรภ์จะมีรายชื่ออยู่ในฐานข้อมูลอิเลคทรอนิกส์ และข้อมูลการรับบริการของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครพนม ประกอบด้วย ข้อมูลการฝากครรภ์ การคลอด และการเข้ารับบริการเนื่องจากการแท้งบุตรทุกชนิด ผู้วิจัยจะนำข้อมูลดังกล่าวมาสุ่มอย่างเป็นระบบ โดยมีขั้นตอน คือ ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561 เมื่อผู้วิจัยได้รายชื่อหญิงประชากรเป้าหมายที่มีอายุระหว่าง 10–19 ปี ได้แก่ ชื่อ นามสกุล อายุ ที่อยู่ และการเข้ารับการบริการดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยจะให้รหัสและแบ่งรายชื่อเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มตั้งครรภ์และไม่ได้ตั้งครรภ์ สุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนและขนาด (Proportion to size) เป็นรายอำเภอ ซึ่งคำนวณจากจำนวนหญิงตั้งครรภ์หรือไม่ได้ตั้งครรภ์ในแต่ละอำเภอคูณด้วยจำนวนหญิงตั้งครรภ์หรือไม่ได้ตั้งครรภ์ที่ต้องการทั้งหมดหารด้วยจำนวนหญิงตั้งครรภ์หรือไม่ได้ตั้งครรภ์ของทุกอำเภอ เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนและขนาดแต่ละอำเภอและแต่ละกลุ่มแล้ว ผู้วิจัยจะเรียงรายชื่อแต่ละอำเภอตามตำบลและหมู่บ้าน เรียงรายชื่อตามตัวอักษร (ก-ฮ) และเรียงอายุจากน้อยไปหามาก จากนั้นสุ่มตัวอย่างอย่างเป็นระบบโดยใช้ช่วงกว้างของการสุ่มตัวอย่างหรือความถี่ของการเก็บตัวอย่าง (Sampling interval) ที่คำนวณจากจำนวนทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่างและขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการโดยเริ่มจาก “เลขสุ่มเริ่มต้น” (Random start) และบวกด้วยช่วงของกลุ่มจนครบที่ต้องการในแต่ละกลุ่มและจนครบในทุกอำเภอ

สำหรับวัตถุประสงค์ ข้อที่ 1 เพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นหญิง ผู้วิจัยแบ่งหญิงอายุระหว่าง 10–19 ปี ออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มตั้งครรภ์และไม่ได้ตั้งครรภ์ สุ่มตัวอย่างตามขั้นตอน ได้หญิงตั้งครรภ์ จำนวน 1,432 คน และไม่ตั้งครรภ์ จำนวน 2,266 คน รวมจำนวนทั้งหมด 3,698 คน

สำหรับวัตถุประสงค์ ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบ ความรู้ ทัศนคติ และการป้องกันการตั้งครรภ์ระหว่างวัยรุ่นหญิงตั้งครรภ์และไม่ได้ตั้งครรภ์ ผู้วิจัยสุ่มเลือกอาสาสมัครตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ได้หญิงตั้งครรภ์ จำนวน 473 คน และไม่ได้ตั้งครรภ์ จำนวน 473 คน รวมจำนวนทั้งหมด 946 คน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สำหรับวัตถุประสงค์ ข้อที่ 3 เพื่อหาข้อเสนอเชิงนโยบายการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นหญิง จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยใช้การจัดการสนทนากลุ่มโดยดำเนินการใน 3 อำเภอของจังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นจำนวนที่พิจารณาแล้วว่าใช้ความน่าจะเป็นที่จะเป็นสัดส่วนกับขนาดโดยประมาณของหญิงที่มีอายุระหว่าง 10–19 ปี ที่ตั้งครรภ์และไม่ได้ตั้งครรภ์ของแต่ละอำเภอ ผู้วิจัยแบ่งพื้นที่ทั้ง 12 อำเภอ ออกเป็น 3 ขนาด คือ 1) อำเภอขนาดใหญ่ ได้แก่ เมือง ศรีสงคราม ธาตุพนมและนาแก 2) อำเภอขนาดกลาง ได้แก่ โพนสวรรค์ ท่าอุเทน ปลาปากและนาหว้า และ 3) อำเภอขนาดเล็ก ได้แก่ บ้านแพง เรณูนคร นาทมและวังยาง จากนั้นสุ่มเลือก “3 อำเภอ” ตามสัดส่วนกับขนาด ขนาดละ 1 แห่ง ด้วยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก ผลการสุ่มเลือก ได้แก่ อำเภอเมือง โพนสวรรค์ และนาทม

ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยนักวิจัยเดินทางไปยังพื้นที่ตำบล หมู่บ้าน เพื่อชี้แจงการเข้าร่วมการวิจัย ขอความยินยอม และเชิญหญิงกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มเลือกได้ตามรายชื่อในอำเภอเมือง โพนสวรรค์และนาทม ให้เข้าร่วมการวิจัย ภายหลังจากอาสาสมัครได้เข้าร่วมการวิจัยและตอบข้อมูลตามแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการสนทนาแบบกลุ่ม เพื่อให้อาสาสมัครที่เคยตั้งครรภ์และสนใจที่จะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์เกี่ยวกับการตั้งครรภ์ การเผชิญและการจัดการกับการตั้งครรภ์ โดยจะจัดการสนทนาในพื้นที่หมู่บ้านหรือตำบลเดียวกันซึ่งการจัดสนทนาแบบกลุ่มนี้ ผู้วิจัยจัดอำเภอละ 1 กลุ่ม โดยมีอาสาสมัครกลุ่มละ 8 คน จำนวนรวม 24 คน โดยวิธีการ Snow ball และในกลุ่มเดียวกันนี้ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์เชิงลึกแบบเผชิญหน้าหรือแบบตัวต่อตัว โดยใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจงโดยเวลาและสถานที่สัมภาษณ์ตามสะดวกของอาสาสมัครผู้ที่ให้ข้อมูลสำคัญ หากการสัมภาษณ์แล้วเสร็จและพบว่าข้อมูลยังไม่อิ่มตัวผู้วิจัยจะเชิญอาสาสมัครเพิ่มไปเรื่อย ๆ ผู้วิจัยยังนำข้อมูลที่ได้ศึกษาจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ซึ่งได้จากแบบสอบถาม คืนข้อมูลงานวิจัยให้กับผู้เกี่ยวข้องและภาคีเครือข่าย เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย

3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 รูปแบบการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีรูปแบบการวิธีวิจัยแบบผสม (Mixed method) คือ ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และ เชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

3.2.2 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การใช้แบบสอบถาม ซึ่งเป็นวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสนทนาแบบกลุ่มและการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บเชิงปริมาณ เพื่อจะได้ทราบเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ความรู้ ทัศนคติ และการป้องกันการตั้งครรภ์ การได้รับข้อมูลข่าวสารและการสนับสนุนในการป้องกันการตั้งครรภ์ประสบการณ์การตั้งครรภ์ ดังนี้

3.2.2.1 เครื่องมือเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถามปลายปิดและปลายเปิด แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป จำนวน 24 ข้อ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ แหล่งที่มาค่าใช้จ่ายประจำวัน ความเพียงพอค่าใช้จ่ายที่ได้รับ ค่าใช้จ่ายต่อเดือน สถานภาพของครอบครัว การพักอาศัยอยู่กับพ่อแม่ ลักษณะที่อยู่อาศัย จำนวนสมาชิกที่อาศัยอยู่ร่วมกัน รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว สถานะของรายได้ของครอบครัวแต่ละเดือน งานอดิเรก กิจกรรมเมื่อมีความเครียดหรือเหนื่อยล้า ประเภทสินค้าหรือบริการที่มีค่าใช้จ่ายมากที่สุด รูปแบบการใช้งานมือถือเป็นประจำ รูปแบบของยานพาหนะเดินทาง การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ความถี่การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อสัปดาห์การเคยใช้สารเสพติด การสูบบุหรี่ การเที่ยวกลางคืนหรือร่วมงานปาร์ตี้หมู่ในกลุ่มเพื่อน และความถี่การเที่ยวกลางคืนหรือร่วมงานปาร์ตี้หมู่ต่อสัปดาห์

ตอนที่ 2 ความรู้ ทัศนคติ และการป้องกันการตั้งครรภ์ ตามแนวคิดแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ จำนวน 24 ข้อ คำตอบแบ่งเป็น 2 ตัวเลือก คือ ใช่และไม่ใช่ เป็นคำถามเกี่ยวกับ

1) การรับรู้โอกาสที่จะเกิดการตั้งครรภ์ จำนวน 5 ข้อ
2) การรับรู้ความรุนแรงของการตั้งครรภ์ จำนวน 5 ข้อ
3) การรับรู้ถึงประโยชน์จากการป้องกันการตั้งครรภ์ จำนวน 1 ข้อ
4) การรับรู้ต่ออุปสรรคในการป้องกันการตั้งครรภ์ จำนวน 4 ข้อ
5) ทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์และการป้องกัน จำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 3 การป้องกันการตั้งครรภ์ เป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติสำหรับผู้ที่เคยมีเพศสัมพันธ์ จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ หากฉันมีเพศสัมพันธ์ ฉันจะคุมกำเนิดโดยวิธีใดวิธีหนึ่ง ฉันใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์และหากฉันจะมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้ป้องกันการตั้งครรภ์ ฉันจะเจรจาต่อรองกับแฟนเพื่องดการมีเพศสัมพันธ์ สำหรับผู้ที่ไม่เคยมี

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

เพศสัมพันธ์เป็นการแสดงความตั้งใจที่จะปฏิบัติ จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ ฉันจะรักนวลสงวนตัวและไม่มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร หากจะมีเพศสัมพันธ์ฉันจะคุมกำเนิดวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์โดยไม่ได้ตั้งใจ ฉันจะปฏิเสธและหาทางออกได้ หากเพื่อนคะยั้นคะยอให้ไปนอนค้างที่บ้านเพื่อน ฉันจะปฏิเสธและหาทางออกได้ หากมีคนมาขอมีเพศสัมพันธ์กับฉัน ฉันจะหลีกเลี่ยงการอยู่กับเพื่อนชายตามลำพังสองต่อสอง ฉันจะไม่เที่ยวเตร่กลางคืนตามลำพังและฉันจะไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จนมึนเมาโดยตัวคำตอบเลือกตอบตามมาตราวัด Likert’s scale ซึ่งแต่ละคำถามจะให้ระดับความสำคัญด้วยคะแนน (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เสมอ บ่อยครั้ง บางครั้ง นานๆ ครั้ง และไม่เลย

ตอนที่ 4 การได้รับข้อมูลข่าวสารและการสนับสนุนในการป้องกันการตั้งครรภ์ จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ การเคยได้รับข้อมูล ข่าวสารหรือคำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันการตั้งครรภ์และวิธีการคุมกำเนิด หากเคย ความรู้นั้นเพียงพอสำหรับท่านแล้ว หรือไม่ แหล่งที่ได้รับความรู้ บุคคลที่สามารถช่วยเหลือในเรื่องการป้องกันการตั้งครรภ์ 3 ลำดับแรก การปฏิบัติของบุคคลที่คิดว่าสามารถช่วยเหลือแนะนำการป้องกันการตั้งครรภ์ ได้แก่ คอยย้ำเตือนไม่ให้ฉันมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและส่งเสริมให้ฉันรักษาพรหมจรรย์จนถึงวัยอันควร สนับสนุนการเรียนรู้ทางเพศศึกษาที่ถูกต้องให้ฉันและคอยย้ำเตือนฉันให้มีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย สนับสนุนการเรียนรู้ทางเพศศึกษาที่ถูกต้องให้ฉันและคอยย้ำเตือนฉันให้มีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย คอยสอดส่องดูแลความประพฤติของฉันไม่ให้เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และคอยช่วยเหลือให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย ตามมาตราวัด Likert’s scale ซึ่งแต่ละคำถามจะให้ระดับความสำคัญด้วยคะแนน (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เสมอ บ่อยครั้ง บางครั้ง นานๆ ครั้ง และไม่เลย

ตอนที่ 5 ประสบการณ์การตั้งครรภ์ มีคำถาม จำนวน 14 ข้อ เป็นการตอบคำถามเกี่ยวกับประสบการณ์การตั้งครรภ์สำหรับผู้ที่เคยมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่ ก่อนตั้งครรภ์ได้ใช้วิธีการคุมกำเนิดใด เหตุผลที่ไม่ได้คุมกำเนิด ถ้าเคยคุมกำเนิดใช้วิธีใด ความตั้งใจครั้งแรกต่อการตั้งครรภ์ เหตุผลที่ตั้งครรภ์ หากตั้งใจที่จะตั้งครรภ์ สาเหตุสำคัญของการตั้งครรภ์โดยไม่ตั้งใจ บุคคลที่ปรึกษาเมื่อทราบว่าตั้งครรภ์ บุคคลที่ต้องการให้ช่วยเหลือเมื่อทราบว่าตั้งครรภ์เคยมีประวัติการแท้งบุตร เหตุผลในการแท้งบุตร เรื่องที่ต้องการได้รับความช่วยเหลือหรือสนับสนุนมากที่สุด เคยได้รับความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวในระยะตั้งครรภ์และการเลี้ยงบุตรแหล่งที่เคยได้รับความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวในระยะตั้งครรภ์และการเลี้ยงบุตรและการวางแผนชีวิตหลังคลอดบุตร

3.2.2.2 เครื่องมือเชิงคุณภาพ เป็นประเด็นคำถามตามแนวทางการสนทนาแบบกลุ่มและการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

1. การสนทนาแบบกลุ่ม (Focus group discussion) ประกอบด้วยแนวคำถามใน 7 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ความหมายของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย ประสบการณ์ ความพึงพอใจ ความคิดเห็นและมุมมองต่อการมีเพศสัมพันธ์ขณะวัยรุ่น

ประเด็นที่ 2 จำนวนครั้งของการตั้งครรภ์ การป้องกันการตั้งครรภ์หรือการคุมกำเนิด การตั้งครรภ์ซ้ำ การวางแผนและเหตุผลของการตั้งครรภ์

ประเด็นที่ 3 ความรู้สึกเมื่อตั้งครรภ์ การตั้งครรภ์นั้น ตั้งใจหรือไม่ได้ตั้งใจ

ประเด็นที่ 4 ผลกระทบจากการตั้งครรภ์ในด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และเศรษฐกิจ

ประเด็นที่ 5 การปฏิบัติตัวขณะตั้งครรภ์ บุคคลที่ให้การสนับสนุนและดูแลระหว่างการตั้งครรภ์และการวางแผนหรือการเตรียมพร้อมในการเป็นแม่

ประเด็นที่ 6 การวางแผนชีวิตในอนาคต การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันกับสามีและสัมพันธภาพระหว่างวัยรุ่นหญิงและสามีในปัจจุบัน

ประเด็นที่ 7 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นต่อการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

2. แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) ประกอบด้วยคำถามปลายเปิด แนวคำถามทั้งหมด 8 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ 1) อายุ การศึกษา การเติบโต การเลี้ยงดู งานอดิเรกและการออกกำลังกาย 2) การสูบบุหรี่ ดื่มสุราและการใช้ยาเสพติด 3) ความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ 4) การเที่ยวกลางคืน การใช้โทรศัพท์ ยานพาหนะและสื่อออนไลน์ และ 5) ประวัติครอบครัว ได้แก่ สมาชิกในครอบครัว สัมพันธภาพ รายได้และความเป็นอยู่

ส่วนที่ 2 การมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่ 1) ความหมายของเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น 2) ความหมายของเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย 3) การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกและลักษณะเพศสัมพันธ์ที่เต็มใจหรือไม่เต็มใจ ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องทำให้มีเพศสัมพันธ์และวิธีการป้องกันการตั้งครรภ์ 4) ความสัมพันธ์กับแฟน (เพศเดียวกัน ต่างเพศ) ระยะเวลาที่คบกันก่อนการมีเพศสัมพันธ์ ช่วงเวลาที่มีเพศสัมพันธ์และสถานที่นัดหมายมีเพศสัมพันธ์ 5) ความคิดเห็นและประสบการณ์ต่อความพึงพอใจทางเพศ และ 6) ความคิดเห็นและประสบการณ์การต่อรองหรือปฏิเสธต่อการกดขี่หรือเอารัดเอาเปรียบทางเพศ

ส่วนที่ 3 การตั้งครรภ์ ได้แก่ 1) อายุขณะตั้งครรภ์ครั้งแรก จำนวนครั้งการตั้งครรภ์และการตั้งครรภ์ซ้ำ 2) การวางแผนการตั้งครรภ์ 3) ความรู้เรื่องเพศศึกษาจากบุคคลหรือสื่อในการป้องกันการตั้งครรภ์ และ 4) การพูดคุยกับผู้ปกครองเกี่ยวกับเรื่องการมีเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ส่วนที่ 4 ความรู้สึกต่อการตั้งครรภ์ ได้แก่ 1) ความรู้สึกเมื่อทราบว่าตั้งครรภ์และการจัดการกับความรู้สึกที่เกิดขึ้น 2) การบอกแฟนหรือเพื่อนชายเมื่อทราบว่าตั้งครรภ์และมีอะไรเกิดขึ้นบ้าง 3) การปรึกษากับบุคคลที่เกี่ยวข้องเรื่องตั้งครรภ์ และ 4) ความต้องการให้เข้ามามีส่วนร่วมหรือช่วยเหลือจากแฟน

ส่วนที่ 5 ผลกระทบจากการตั้งครรภ์ ได้แก่ 1) ผลกระทบต่อตนเองและบุคคลในครอบครัว 2) สัมพันธภาพกับครอบครัว เพื่อนและชุมชน 3) ความกังวลเกี่ยวกับการตั้งครรภ์และสภาวะจิตใจขณะตั้งครรภ์ 4) ความกังวลเรื่องภาพลักษณ์ของการเป็นแม่วัยรุ่นและความต้องการได้รับความช่วยเหลือหรือสนับสนุนจากผู้เกี่ยวข้อง และ 5) ความพยายามในการทำแท้งและการจัดการกับผลลัพธ์

ส่วนที่ 6 การปฏิบัติตัวขณะตั้งครรภ์ ได้แก่ 1) การเตรียมตัวเป็นแม่ และ 2) บุคคลที่มีส่วนช่วยในการดูแลในขณะตั้งครรภ์และภายหลังการคลอดบุตร

ส่วนที่ 7 การวางแผนชีวิตในอนาคต ได้แก่ 1) การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับสามีและสัมพันธภาพกับสามี และ 2) การวางแผนอนาคต

ส่วนที่ 8 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นต่อการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

3.2.3 การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง จากเอกสารตำรา บทความและงานวิจัยต่างๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1. ผู้วิจัยทำการการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้วยการนำแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อหาค่าความสอดคล้องหรือดัชนีความสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ตามแบบ IOC (IOC: Index of Item-Objective Congruence)

จากสูตร $\mathbf{IOC} = \frac{\sum \mathbf{R}}{\mathbf{N} \sum}$

IOC คือ ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence)

R คือ คะแนนการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยกำหนดคะแนนของผู้เชี่ยวชาญเป็น +1 หรือ 0 หรือ -1 ดังนี้

+1 คือ แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้จริง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

0 คือ ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้จริง

-1 คือ แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้จริง

เกณฑ์การแปลความหมาย มีดังนี้

ค่า IOC ≥ .50 หมายความว่า คำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

ค่า IOC ≤ .50 หมายความว่า คำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

2.2 คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป นำมาปรับปรุงและแก้ไขข้อคำถามตามประเด็นที่ผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำ

2.3 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2551)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{K}{K-1}\left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2}\right)$$

โดยที่

α คือ สัมประสิทธิ์แอลฟา

K คือ ข้อคำถาม

$\sum s_i^2$ คือ ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

s_t^2 คือค่าความแปรปรวนของคะแนนรวม

การประเมินความเที่ยงสัมประสิทธิ์อัลฟาได้มีการพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินของครอนบาค ดังนี้ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2544)

ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α)	การแปลความหมายระดับความเที่ยง
มากกว่า .9	ดีมาก
มากกว่า .8	ดี
มากกว่า .7	พอใช้
มากกว่า .6	ค่อนข้างพอใช้
มากกว่า .5	ต่ำ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ .5	ไม่สามารถรับได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2.4 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริงที่กำหนดไว้ ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.87

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

3.3.1 การขอรับรองจริยธรรมวิจัยในคน การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาการศึกษาวิจัยในคน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครพนม ตามรหัสโครงการ HE 600011 เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2561

3.3.2 การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.3.2.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครถึงสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครพนม เพื่อขออนุญาตลงพื้นที่เก็บข้อมูล เมื่อได้รับการอนุญาตแล้ว ผู้วิจัยประสานงานกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานในโรงพยาบาลหรือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) เพื่อขออนุญาตเข้าพื้นที่และเก็บข้อมูลตามแผนงาน

3.3.2.2 ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยที่ผ่านการอบรม เดินทางไปยังพื้นที่วิจัยในตำบลและหมู่บ้านตามรายชื่อกลุ่มเป้าหมายวัยรุ่นหญิงที่สุ่มได้ในทุกๆ วัน โดยประสานงานกับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล หรืออาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) เพื่อนัดหมายที่บ้านหรือสถานศึกษาหรือสถานบริการสาธารณสุข ทั้งนี้ ขึ้นกับความสะดวกของผู้ที่จะเข้าร่วมการชี้แจงโครงการวิจัยและผู้ปกครองโดยไม่ให้เกิดผลกระทบหรือกลุ่มเสี่ยงต่ออาสาสมัคร หากพบว่าวัยรุ่นหญิงตามรายชื่อที่สุ่มได้ไม่ได้อาศัยอยู่ในพื้นที่หรือเดินทางออกไปนอกพื้นที่จังหวัดนครพนมและมีแนวโน้มไม่เดินทางกลับมาภายใน 1 เดือน ผู้วิจัยจะถือว่าไม่พบอาสาสมัครและจะไม่ได้เชิญเข้าร่วมการวิจัย กรณีที่ยังอาศัยอยู่ในจังหวัดนครพนมแต่เนื่องจากภารกิจทำให้ไม่อยู่บ้าน ผู้วิจัยจะนัดหมายกลุ่มเป้าหมายกับผู้ปกครองและเดินทางไปพื้นที่อีกครั้งตามการนัดหมายใหม่ หากนัดหมายและเดินทางไปพบแล้ว 3 ครั้ง แต่ยังไม่ได้พบกับวัยรุ่นหญิงตามรายชื่อนั้น ผู้วิจัยจะถือว่าไม่พบอาสาสมัครและจะไม่ได้เชิญเข้าร่วมการวิจัย

3.3.2.3 ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยแนะนำตนเอง ให้คำชี้แจงตามเอกสาร ขอความยินยอมและเชิญอาสาสมัครเข้าร่วมการวิจัย ภายหลังอาสาสมัครยินยอมเข้าร่วมการวิจัยโดยลงลายมือชื่อเป็นลายลักษณ์อักษรแล้ว ผู้วิจัยอธิบายเกี่ยวกับแบบสอบถามและให้อาสาสมัครทำแบบสอบถามด้วยตนเองโดยใช้เวลาตอบแบบสอบถาม ประมาณ 30 นาที ในกรณีที่อาสาสมัคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ไม่สามารถอ่านได้ดีหรือประสงค์ให้สอบถามด้วยวาจา ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยจะอ่านข้อความตามเนื้อหาและข้อคำตอบตามเอกสารเพื่อให้อาสาสมัครเลือกคำตอบและลงบันทึกคำตอบตามที่อาสาสมัครเลือกลงในแบบสอบถาม หลังจากได้รับแบบสอบถามกลับคืนแล้ว ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของคำตอบ จัดหมวดหมู่ข้อมูล และเก็บรวบรวมเพื่อเตรียมการวิเคราะห์

3.3.2.4 ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยจะให้ข้อมูลเพิ่มเติมหากอาสาสมัครหรือผู้ปกครองมีคำถามหรือข้อสงสัยเกี่ยวกับเนื้อหาในแบบสอบถามหรือต้องการความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศสัมพันธ์ วิธีการคุมกำเนิดและการป้องกันการตั้งครรภ์ ในการขอความยินยอมและเชิญอาสาสมัครเข้าร่วมการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะใช้เวลารวมทั้งหมด 8 สัปดาห์

3.3.3 การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.3.3.1 ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยที่ผ่านการอบรม เดินทางไปยังพื้นที่วิจัยในตำบลและหมู่บ้านตามรายชื่อที่เลือกเฉพาะเจาะจงไว้ เพื่อนัดหมายที่บ้านหรือสถานบริการสาธารณสุข ทั้งนี้ขึ้นกับความสะดวกของอาสาสมัครที่เข้าร่วมชี้แจงโครงการวิจัย การสนทนาแบบกลุ่มนี้ผู้วิจัยได้จัดการสนทนาแบบกลุ่ม ใน 3 อำเภอ ที่สุ่มเลือกได้ ได้แก่ อำเภอเมือง โพนสวรรค์และนาทม เพื่อให้อาสาสมัครที่เข้าร่วมวิจัยที่มีความสนใจเข้าร่วมการสนทนากลุ่มแบบ snow ball เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การตั้งครรภ์ในประเด็นต่างๆ อาทิ การมีเพศสัมพันธ์ การคุมกำเนิดและการป้องกันการตั้งครรภ์ ความพึงพอใจต่อเรื่องเพศ การต่อรองและการปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ การเผชิญกับผลกระทบและการจัดการกับการตั้งครรภ์รวมถึงความต้องการช่วยเหลือด้านต่างๆ จากสหวิชาชีพ ซึ่งในการสนทนาแบบกลุ่มนี้ไม่ใช่เพราะจากการที่ผู้วิจัยสัมภาษณ์มาพอสมควรแล้วแต่เป็นการสนทนากลุ่มเพื่อมุ่งหาประเด็นดังกล่าวข้างต้น

3.3.3.2 ภายหลังเสร็จการตอบแบบสอบถาม อาสาสมัครที่มีความสนใจหรือแสดงความสนใจที่จะเล่าประสบการณ์ของตนหรือประสงค์ที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องประสบการณ์การตั้งครรภ์ ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับวัน เวลาและสถานที่ในการจัดการสนทนา พร้อมทั้งเชิญและนัดหมายอาสาสมัครให้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มในพื้นที่อำเภอนั้นๆ เพื่อค้นหาประสบการณ์ ความคิดเห็น ความมุ่งหวัง ความปรารถนา ความกังวล ความต้องการการสนับสนุนหรือความช่วยเหลือจากครอบครัวหรือภาครัฐ ตลอดจนข้อเสนอแนะด้านต่างๆ ที่จะสะท้อนแก่ภาครัฐในเชิงนโยบาย ในการสนทนานี้ จะใช้เวลาประมาณ 1-2 ชั่วโมง

3.3.3.3 อาสาสมัครที่เข้าร่วมการสนทนาแบบกลุ่มที่มีความสนใจหรือแสดงความสนใจให้สัมภาษณ์ข้อมูลในเชิงลึกเกี่ยวกับประสบการณ์ การเผชิญและการจัดการการตั้งครรภ์ ภายหลังเสร็จจากการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้าหรือสนทนาตัวต่อ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตัวภายใต้บรรยากาศการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน โดยอาศัยช่วงเวลาและสถานที่ตามที่อาสาสมัครสะดวก ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง ทำการสัมภาษณ์ตามประเด็นคำถามที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ใช้การจดบันทึกและการบันทึกเสียงผู้ให้ข้อมูล

กระบวนการการสนทนาแบบกลุ่ม

1. กำหนดประเด็นการสนทนาและแนวคำถามการสนทนากลุ่มไว้ล่วงหน้า โดยจัดลำดับหมวดหมู่และลำดับก่อนหลัง

2. การสนทนาแบบกลุ่ม ผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นพิธีกรที่จะถามคำถาม แนะนำการพูดคุย ขออนุญาตอาสาสมัครในการจดบันทึกและบันทึกเทปเสียง รวมทั้งควบคุมการสนทนาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ กระตุ้นให้อาสาสมัครวัยรุ่นหญิงได้แสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ผู้ช่วยวิจัย คนที่ 1 ทำหน้าที่เป็นจดบันทึกการสนทนา ซึ่งจะจดทั้งคำพูด อากัปกิริยาท่าทาง อารมณ์ รวมทั้งบันทึกผังการนั่งของอาสาสมัครผู้เข้าร่วมสนทนาด้วย ผู้ช่วยวิจัย คนที่ 2 ช่วยดำเนินการสนทนาโดยทำหน้าที่อำนวยความสะดวกให้อาสาสมัครในทุกด้าน อาทิ การบริการน้ำ อาหารว่าง รวมทั้งคอยควบคุมไม่ให้กลุ่มผู้สนทนาได้รับการรบกวนจากภายนอก

3. เปิดโอกาสให้อาสาสมัครได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยผู้วิจัยจะคอยกระตุ้นให้อาสาสมัครวัยรุ่นหญิงได้แสดงความคิดเห็น รวมทั้งคอยจำกัดเวลาอาสาสมัครบางรายที่ใช้เวลามากเกินไปในการแสดงความคิดเห็นหรือคอยครอบงำความคิดอาสาสมัครคนอื่น

4. เมื่อได้พูดคุยจนครบประเด็นและถึงเวลาที่ยุติ (ไม่เกิน 2 ชั่วโมง) ผู้วิจัยกล่าวยุติการสนทนา กล่าวขอบคุณ และแจกของที่ระลึกให้กับอาสาสมัคร

5. รวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่มและเตรียมการวิเคราะห์โดยข้อมูลที่ถูกบันทึกในเทปจะถูกถอดออกมาเป็น บท คำสนทนา (Transcription) โดยละเอียดในทุกคำพูด ทุกบท ทุกตอน เหตุผลที่ถอดละเอียดทุกคำพูด เพราะถือว่าจุดที่เป็นประเด็นสำคัญของคำตอบในการวิเคราะห์อยู่ที่บทของการเสวนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันของอาสาสมัคร

3.3.3.4 อาสาสมัครที่สนใจให้การสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ตามขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. กำหนดประเด็นคำถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ โดยการเตรียมแนวคำถามสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า เพราะสามารถยืดหยุ่น กระทำได้ง่ายและมีความต่อเนื่องของคำถาม สามารถเจาะลึกประเด็นต่างๆ ลักษณะของคำถามเป็นแบบปลายเปิด

2. นัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ จากนั้นสัมภาษณ์อาสาสมัครตามแนวทางและประเด็นคำถามที่กำหนดไว้ เพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ได้มีการจัดเตรียม

เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ให้พร้อมก่อนการสัมภาษณ์ การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่

- แบบบันทึกข้อมูลภาคสนาม โดยเตรียมไว้ล่วงหน้าเพื่อให้สะดวกต่อการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลและการวิเคราะห์ ลงบันทึกข้อมูลที่สัมภาษณ์และใส่หมายเลขกำกับเพื่อเรียงจำแนกตรวจสอบ และวิเคราะห์

- เทปบันทึกเสียง เพื่อใช้บันทึกการสัมภาษณ์ การสนทนาที่เป็นประเด็นสำคัญ โดยขออนุญาตจากอาสาสมัครก่อนการสัมภาษณ์ ซึ่งช่วยให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลและสามารถตรวจสอบกับข้อมูลที่จดบันทึกได้ รวมถึงได้ข้อมูลอย่างครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

- สมุดบันทึกและอุปกรณ์เครื่องเขียนต่างๆ เพื่อใช้บันทึกการสัมภาษณ์

- กล้องถ่ายภาพพร้อมอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการถ่ายภาพหรือบันทึกภาพการสัมภาษณ์ โดยบันทึกภาพปรากฏการณ์ต่างๆ ทั้งบุคคลและสถานที่ เพื่อใช้ประกอบรายงานการวิจัย

3. รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อเตรียมการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ นำมาจัดเป็น Category ใช้การวิเคราะห์สรุปเนื้อหาและการจัดกลุ่มข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา หาค่าเฉลี่ยและร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับตัวแปรทั่วไปและนำเสนอสัดส่วน n (%) สำหรับตัวแปรรายข้อในแต่ละด้านของการรับรู้ด้านสุขภาพ การป้องกันการตั้งครรภ์และปัจจัยชักนำต่างๆ ในการเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์และขนาดระหว่างตัวแปรด้านประชากร องค์ประกอบแต่ละด้านของการรับรู้ด้านสุขภาพ การป้องกันการตั้งครรภ์และปัจจัยชักนำ ตัวแปรส่วนบุคคลกับการป้องกันการตั้งครรภ์ระหว่างวัยรุ่นตั้งครรภ์กับไม่ตั้งครรภ์ แบ่งระดับของการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการตั้งครรภ์ การรับรู้ความรุนแรงของการไม่ป้องกันและการตั้งครรภ์ การรับรู้ถึงประโยชน์ของการป้องกันการตั้งครรภ์ การรับรู้การรับรู้ต่ออุปสรรคและสิ่งชักนำให้เกิดการปฏิบัติ แบ่งออกเป็นหมวดหมู่ (Categorization) ตามการกระจายของคะแนนเฉลี่ย (case ranking the average scores with examining the nature of its distribution) ทดสอบสอบความแตกต่างของสัดส่วนด้วยสถิติไคสแควร์ (Chi square test) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ $P<0.05$ คำนวณค่าอัตราส่วนของเหตุการณ์ที่สนใจ (Prevalence ratios) ค่าช่วงความเชื่อมั่น 95% (95%

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

confidence intervals) ใช้ log binomial regression นอกจากนั้น คัดเลือกปัจจัยที่มีนัยสำคัญสถิติจากการทดสอบหาความสัมพันธ์กับการป้องกันการตั้งครรภ์ (bivariate analysis) เข้าไปในสมการสุดท้ายสำหรับการคำนวณแบบพหุคูณ (adjusted multivariate model

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

เนื่องจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นวิธีการที่มีลักษณะยืดหยุ่นสูง การเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล จะดำเนินการไปพร้อมๆ กัน มีรายละเอียดดังนี้

1) เริ่มต้นจากการตั้งคำถาม สร้างสมมติฐานเพื่อตอบประเด็นสงสัย นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และการสังเกตเบื้องต้นไปเทียบเคียงกับแนวคิดทฤษฎีที่มีอยู่ จากนั้นเก็บข้อมูลเพื่อยืนยันและทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ หากกระบวนการยืนยันซ้ำได้ข้อมูลที่ไม่ตรงกับสมมติฐานเดิมจึงนำมาตั้งเป็นคำถามและสมมติฐานใหม่ จากนั้นเก็บข้อมูลเพื่อเติมและเพื่อการทดสอบและยืนยันซ้ำ กล่าวโดยสรุป คือ เป็นการทดสอบกลับไปกลับมาระหว่างข้อมูลที่ค้นพบและแนวคิดทฤษฎีหรือสมมติฐานที่ตั้งไว้กระทำเป็นรอบๆ จนกระทั่งข้อมูลที่ได้นั้นนิ่งและอิ่มตัว

2) ถอดข้อความจากเทปบันทึกเสียงแบบคำต่อคำ ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาอ่านอย่างละเอียดถี่ถ้วนเพื่อเฟ้นหาถ้อยคำ ข้อความหรือคำตอบที่ละเอียดที่สุดและที่ให้เหตุผลที่ดีที่สุดลงในกระดาษจดข้อมูล (Card) ซึ่งจัดทำไว้ เขียนเรียงคำตอบในเครื่องหมายคำพูดว่าเป็นคำพูดของใคร กลุ่มไหน จัดเมื่อไหร่ เรียงเอาไว้ในคำถามเรื่องอะไร โดยทำเป็นระบบเดียวกัน จากนั้นวิเคราะห์โดยการตีความหมายในรูปของ Content Analysis

3) แยกย่อยข้อมูล พินิจพิจารณาข้อมูลที่ได้มาในรายละเอียดย่อยออกเป็นส่วนๆ ที่มีความหมายเฉพาะในตัวมันเอง จากนั้นกำหนดรหัสให้กับส่วนที่เลือก ส่วนย่อยข้อมูลที่มีความหมายไปในทางเดียวกันจะถูกให้รหัสตัวเดียวกัน ที่สำคัญผู้วิจัยพยายามคงบริบทถ้อยคำของผู้ให้ข้อมูลให้ได้มากที่สุด ไม่ตีความคำพูดหรือประโยคมากจนเกินไป

4) กำหนดหัวเรื่องประเด็นใหญ่ที่สะท้อนออกมาจากข้อมูลที่ได้ให้รหัสย่อยไว้เพื่อดูว่ามีประเด็นหรือเรื่องใดบ้าง จัดกลุ่มเป็นชุดข้อมูลโดยกำหนดหัวเรื่อง ซึ่งเป็นการกำหนดจากข้อมูลที่มีอยู่ร่วมกับคำสำคัญของโจทย์การวิจัย จากนั้นกำหนดรหัสให้แต่ละประเด็นโดยให้อยู่ในระดับรหัสหลักที่สื่อถึงแนวคิดหลักหรือประเด็นในการวิเคราะห์ว่าจะวิเคราะห์เรื่องใดบ้าง ในแต่ละรหัสหลักอาจมีรหัสย่อยได้หลายตัว ขึ้นอยู่กับขอบเขตเนื้อหาของประเด็นนั้นๆ

5) เชื่อมโยงประเด็นทั้งหมดนำประเด็นทั้งหมดที่ได้มาเชื่อมโยงตามแนวคิดที่สัมพันธ์กันเพื่อนำไปสู่การอภิปรายผลและตอบคำถามการวิจัย

6) นำข้อค้นพบมาเขียนบรรยายและอภิปรายเป็นเรื่องๆ พร้อมทั้งวิพากษ์ว่าทำไมผลที่ได้จึงเป็นเช่นนั้นและผลที่ได้มานั้นสามารถเชื่อมโยงหรือขัดแย้งกับแนวคิดและทฤษฎีที่มีอยู่แล้วอย่างไร

7) อคติที่อาจเกิดขึ้นในงานวิจัย เนื่องจากเป็นการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการคุณภาพ ทำการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า ประกอบกับการใช้การไตร่ตรองสะท้อนคิด (Reflexivity) และมุมมองสหอัตวิสัย (Intersubjectivity) อยู่ตลอดเวลา กระบวนการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลจะช่วยลดอคติที่เกิดจากการวิจัยให้ลดเหลือน้อยที่สุด

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสนทนาแบบกลุ่ม และการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง ข้อมูลจากการสนทนาที่ถูกบันทึกในเทปจะถูกถอดออกมาเป็น บทคำสนทนา (Transcription) โดยละเอียดในทุกคำพูด ทุกบท ทุกตอน เหตุผล ที่ถอดละเอียดทุกคำพูด จัดกลุ่มเป็นชุดข้อมูล วิเคราะห์โดยการตีความหมายในรูปของ Content Analysis เชื่อมโยงประเด็นที่ได้มาตามแนวคิดที่สัมพันธ์กันเพื่อนำไปสู่การอภิปรายผลและตอบคำถามการวิจัย ตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า ประกอบกับการใช้การไตร่ตรองสะท้อนคิด (Reflexivity) และมุมมองสหอัตวิสัย (Intersubjectivity) โดยใช้การบรรยายและอภิปรายเป็นเรื่องๆ พร้อมวิพากษ์ สำหรับข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา หาค่าเฉลี่ยและร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสำหรับตัวแปรทั่วไปและนำเสนอสัดส่วน n (%) สำหรับตัวแปรรายข้อ แบ่งออกเป็นหมวดหมู่ (Categorization) ตามการกระจายของคะแนนเฉลี่ย (case ranking the average scores with examining the nature of its distribution) ทดสอบสอบความแตกต่างของสัดส่วนด้วยสถิติไคสแควร์ (Chi square test) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ $P<0.05$ คำนวณค่าอัตราส่วนของเหตุการณ์ที่สนใจ (Prevalence ratios) ค่าช่วงความเชื่อมั่น 95% (95% confidence intervals) ใช้ log binomial regression คัดเลือกปัจจัยที่มีนัยสำคัญสถิติจากการทดสอบหาความสัมพันธ์กับการป้องกันการตั้งครรภ์ (bivariate analysis) เข้าไปในสมการสุดท้ายสำหรับการคำนวณแบบพหุคูณ (adjusted multivariate model)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3.6 การจัดเวทีการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เป็นเวทีคืนข้อมูลสะท้อนข้อมูลงานวิจัยผู้มีส่วนร่วมและภาคีเครือข่ายของจังหวัดนครพนม 2) เป็นเวทีเพื่อระดมความคิดหาข้อเสนอเชิงนโยบายในการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ในวัยรุ่นหญิง จังหวัดนครพนม จากผู้มีส่วนร่วมและภาคีเครือข่ายของจังหวัดนครพนม 3) เพื่อได้ข้อเสนอเชิงนโยบายในการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ในวัยรุ่นหญิง จังหวัดนครพนม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) ผู้วิจัยจัดทำหนังสือเชิญผู้มีส่วนร่วมและภาคีเครือข่ายของจังหวัดนครพนม จากภาคประชาชน ได้แก่ ตัวแทนจากครอบครัวของวัยรุ่นทั้งหญิงและชายที่อยู่ในชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และจากภาครัฐฯ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล โรงเรียน โรงพยาบาล มหาวิทยาลัย พัฒนาชุมชน ตัวแทนจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และตัวแทนจากตำรวจ จำนวน 20 คน เข้าร่วมประชุม ในวันที่ 27 ธันวาคม 2561 ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลโพนสวรรค์ เวลา 9.30–16.00 น.

2) ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการประชุม นำเสนอผลการวิจัยที่เกี่ยวกับประเด็นปัญหา ข้อเสนอแนะและความต้องการของวัยรุ่นหญิงตั้งครรภ์ทั้งภาคประชาชนและภาครัฐฯ

3) หลังจากนั้นทุกภาคส่วน แลกเปลี่ยนประเด็น ปัญหา และระดมความคิดเพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการป้องกันการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ในวัยรุ่นหญิง จังหวัดนครพนม

4) ผู้วิจัยนำผลจากการประชุมมาวิเคราะห์และประมวล จัดทำเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายการป้องกันการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ในวัยรุ่นหญิง จังหวัดนครพนม ซึ่งข้อมูลชุดนี้ได้จากข้อเสนอแนะของ วัยรุ่นหญิงตั้งครรภ์ และการระดมความคิดของภาคประชาชน และภาครัฐฯ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร